

žarek dobrote

11/XII
november
2014

glasilo slovenske karitas

Karitas

TEMA MESECA

3 ••• Služiti z ljubeznijo

3 ••• Družina živa skupnost tudi danes

GRADIMO DRUŽINO

5 ••• V družini sem doma

SOLIDARNOST MED NAMI

6 ••• Solidarnost – ko ti je mar za drugega

V LUČI STROKOVNOSTI

7 ••• Ukrepanje ob nasilju

NA OBISKU

8 ••• Na obisku pri Župnijski karitas Hoče

10 ••• Družina, ki ohranja vero

10 ••• Vse potijo vodijo v Rim

LJUBLJANA

14 ••• Sončna hiša v objemu Karitas

15 ••• Seminar svetovalna pomoč

15 ••• Dan za sprostitev

MURSKA SOBOTA

16 ••• V precepu

17 ••• Iskanje poti do bližnjega

NOVO MESTO

18 ••• Projekt ambulante Pro bono v Kočevju

19 ••• Izvedba razvojnih projektov v Srbiji in BiH

NAPOVEDNIK

ŠKOFIJSKA KARITAS KOPER

3. 11. Srečanje Karitas vipavske dekanije in Postojnske DK

4. 11. Druženje generacij, Ilirska Bistrica

5. 11. Srečanje Kraške DK

6. 11. Tajništvo DK Ilirska Bistrica

10. 11. Srečanje DK Idrija Cerčno

11. 11. Srečanje Tolminske OK

17. 11. Izdelovanje adventnih venčkov po lokacijah programa PNC

21. 11. Svečana akademija ob Tednu Karitas in odprtje razstave Umetniki za Karitas, dvorec Zemono pri Vipavi ob 20.00

24. 11. Srečanje sodelavcev Postojnske DK

25. 11. Srečanje Goriške OK

27. 11. Dan odprtih vrat v Centrih karitas

ŠKOFIJSKA KARITAS LJUBLJANA

3. 11. Sv. maša za vse pokojne sodelavce in dobrotnike Karitas v župnijski cerkvi Vseh svetih na Žalah, ob 18. uri; maševal bo apostolski administrator ljubljanske nadškofije, škof msgr. Andrej Glavan

13. 11. Četrtek izobraževalni večer z naslovom *Razvoj možganov ni nikoli končan* v Cerknici (Tabor 29), ob 19. uri; predava dr. Andreja Poljanec, spec. zak. in druž. terapije

DRUŽINA KARITAS

Helena Zevnik Rozman

Pred nami je mesec november v katerem bomo praznovali teden Karitas. Teden, ko se bomo še posebej ozrli na družine, pa najsi bodo naše lastne ali družine, katerim pomagamo. Ob tem pa ne smemo pozabiti še na našo veliko družino Karitas, ki jo sestavljamo vsi sodelavci, prostovoljci in zaposleni, redni in občasni sodelavci, donatorji in različni podporniki. Tako kot se v vseh družinah dogaja veliko lepih stvari, je včasih tudi kaj naporno in težko. Živeti v družini ni nekaj statičnega, ampak se vedno nekaj dogaja, vedno se lahko drug ob drugem brusimo, učimo, rasteemo ... Podobno je tudi v družini Karitas: pridejo zelo naporni dnevi, ko je včasih težko vztrajati na polju dobrotelnosti in bi se kar predali, ampak pridejo tudi dnevi polni veselja zaradi katerih je vredno vztrajati.

Teden Karitas, ki je pred nami, je prav gotovo čas, ki nas potrjuje pri našem delu, ki nam daje novega zagona za dobro. Še posebej skupno romanje na Slomškovo Ponikvo, kjer se srečamo vsi, »ki dobro v srcu mislimo«. Naj bo tudi letos tako. Dragi sodelavci Karitas, lepo praznovanje našega tedna vam želim!

20. 11. Četrtek izobraževalni večer *o problemih z zasvojenostjo danes* v Domu Sv. Vida, Ljubljana-Šentvid (Prušnikova 91), ob 17. uri; predaval bo Zvone Horvat Žnidaršič, strokovni vodja programa Skupnosti Srečanje

ŠKOFIJSKA KARITAS MARIBOR

8. 11. Duhovna obnova za sodelavce Karitas v mariborski nadškofiji na Ptujski Gori ob 10.00

9. 11. Dekanijsko srečanje sodelavcev ŽK dekanije Dravsko polje, župnijska cerkev sv. Jožefa delavca v Račah ob 15. uri

11. 11. Dekanijsko srečanje ŽK Ptuj Zavrč, župnija sv. Barbare Cirkulane ob 19.00

16. 11. Dobrodelni koncert ŽK Hoče ob 17.00

20. 11. Izobraževanje za voditelje in tajnike ŽK NŠKM, v prostorih NŠKM, Strossmayerjeva 15 ob 16.30

21. 11. Dobrodelni koncert ŽK Kamnica v dvorani Kulturnega doma Kamnica ob 18.30 uri.

28. 11. Dobrodelni koncert Dekanijske karitas Ptuj Zavrč

ŠKOFIJSKA KARITAS MURSKA SOBOTA

30. 11. Škofijski Klic dobrote v Beltincih ob 14.00

ŠKOFIJSKA KARITAS NOVO MESTO

7. 11. 6. dobrodelni koncert »Podajmo si roko upanja« v organizaciji ŽK Črnomelj, Kulturni dom Črnomelj ob 19.30

• FOTO NASLOVNA in ZADNJA STRAN arhiv družine Strajnar •

tema meseca

SLUŽITI Z LJUBZNIJO

Metod Pirih

Jezusovo učlovečenje je dogodek, ob katerem vedno znova razmišljamo in občudujemo polnost Božje ljubezni, ki se je razodela med nami. Ljubezen, ki jo je prinesel na svet in uresničil Kristus, je izlita v naša srca po Svetem Duhu (prim. Rim 5,5). Ljudje smo torej naslovljenci Božje ljubezni in obenem prejemniki. Poklicani smo, da postanemo orodje ljubezni, da bi lahko Božjo ljubezen posredovali drugim in tako tkali in pletli vedno večjo mrežo ljubezni. »Pomembno je spomniti, da praktična akcija ostaja premalo, če v njej ni občutena ljubezen do človeka, ki jo hrani srečanje s Kristusom,« pravi papež Benedikt XVI. v Apostolskem pismu o karitativni dejavnosti.

Javna občila nam vsak dan poročajo o novih stečajih, o krivicah, ki se dogajajo delavcem, in o stiskah mnogih ljudi. Gospod nas pošilja k ljudem: k bolnim, trpečim, osamljenim, k malim in odraslim, k revnim in bogatim, k vernim in nevernim. Potrebe po pomoči in stiske ljudi se večajo. Naše možnosti nudenja pomoči pa so omejene, vendar smo presenečeni, kako so dobri in požrtvovalni ljudje tudi v finančni krizi darežljivi in velikodušni, tako da na stiske ljudi odgovarja ljubezen prostovoljcev, karitativnih delavcev in požrtvovalnih darovalcev. **Pomembno je tudi spomniti, da je samo materialna pomoč premalo, če v njej ni občutena ljubezen do človeka, ki jo hrani srečanje s Kristusom. Naj vsi odkrijejo v nas ljubeznive, plemenite in poštene ljudi, ki hočejo dati nekaj od tistega, kar so po veri sami prejeli. Naša naloga pa ni samo blažiti duhovno in materialno stisko, ampak tudi opozarjati na krivice, ki se dogajajo v naši družbi. Torej ne le skrb za dobrotelost in solidarnost, ampak tudi skrb za pravičnost.**

Ljubezen vedno zmaga, četudi se včasih zdi premagana od raznih pritiskov in preračunljivosti, dejansko pa ljubezen s svojim tihim delovanjem in obzirnostjo prinaša bogate sadove.

Če se hranimo s Kristusom, kar poudarja sv. oče Benedikt XVI., to povečuje našo ljubezen, spoštljivost in odprtost do vsakega človeka. Kako zelo lahko Kristus, ki prihaja v naša srca, spremeni našo podobo, je povedala blažena mati Terezija iz Kalkute, ko je 30. junija 1980 obiskala Ljubljano. »Naše veselje in naša moč je Jezus kot kruh življenja,« je dejala. »Sestre smo vedno združene s Kristusom. V vsakem človeku ga vidimo. Iz evharistije črpamo moč, da bi živele, kakor je on živel.«

Kaj nam, karitativnim delavcem, pomeni evharistija? Tako zelo je evharistija v središču našega življenja in dela, da nam mora biti jasno, da brez nje ne moremo duhovno živeti. Kakšen je naš odnos do evharistije, naša vera v evharistijo, naša udeležba in sodelovanje pri evharistiji, kako evharistijo uresničujemo v življenju? Najtežje od vsega je evharistijo uresničevati v življenju. **Naš poklic je sprejemanje in dajanje. Dajati moramo to, kar smo pri evharistiji prejeli: kruh Božje besede, svoje plemenite človeške besede, razdajati je treba samega sebe. To ne pomeni, da lahkomišelnost razdajamo svoje moči in sposobnosti, temveč da se zavedamo, na kakšen način izvrševati poslanstvo karitativnega delavca, razdajati svojo ljubezen, čas in različne darove.**

Medsebojna ljubezen je pot do Boga in najvišji dokaz za naš pristen odnos z Njim. »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe« (3 Mz 19,18). **V ljubezni iščemo resnično skupno dobro, kajti živimo združeni v občestvu, in ne le zasebno. Naša ljubezen in dobrotelost, ki sta podlaga našemu delovanju, naj bosta alternativa sebičnosti, nasilju in izkoriščanju.**

V okviru Slovenske, škofijskih in župnijskih karitas obstajajo različne ustanove, dejavnosti in pobude, kako pomagati ljudem v stiski. Ljubezen, ki jo izkazujejo ljudem, ki so se znašli v težavah, je neprecenljive vrednosti. Naj bodo vsa naša dobrotelna dejanja resnična in vsem prepoznavna znamenja Božje ljubezni, ki se je z učlovečenjem razodela med nami. •

DRUŽINA
ŽIVA SKUPNOST TUDI DANES

Imre Jerebic

Družina je živa skupnost ali pa je ni oziroma je le skupnost skupaj bivajočih ljudi pod isto streho, kjer hodi vsak po svoje. Tudi danes zelo različno doživljamo to živo skupnost družine: otroci drugače in jim je družina dom in varnost; mladostnikom je družina obremenjujoča skupnost, od katere se je treba ločiti; srednja generacija si ustvarja lasten dom posamič ali v dvoje, pa vendar je zmeraj z eno nogo doma v rojstni družini; starejši morda danes, ko jih rinemo v »umetne domove«, najbolj čutijo, da je lasten dom, ne glede na to, ali so se tam rodili ali ne, nekaj velikega, svetega, del bistva človeka.

Kako graditi dom – družino kot živo skupnost danes, je zelo odprto vprašanje, saj smo priča menjavanja domov, partnerjev, zatekanja v takšne in drugačne skupnosti, ki skušajo nadomeščati družino, kjer bi bili doma. Priča pa smo tudi iskanju rešitev,

Teden Karitas od 24. do 30. novembra 2014: V DRUŽINI SEM DOMA

Sreda, 26. 11. 2014: ROMANJE PROSTOVOLJCEV KARITAS NA SLOMŠKOVO PONIKVO

Ob 11h molitev in ob 12h sv. maša, pri kateri se bomo zbrali sodelavci, prostovoljci Karitas.

Po sv. maši druženje na Ponikvi ob gostoljubju domačih gospodinj, ob 14h uri kosilo v prostorih Celjskega sejma v Celju.

Sreda, 26. 11. 2014: 24. DOBRODELNI KONCERT KLIC DOBROTE

Ob 16h bo javna generalka, na katero so povabljeni vsi romarji na Ponikvo. Za prostovoljce Karitas je obisk generalke brezplačen.

Ob 20h bo koncert z neposrednim TV-prenosom na 1. programu TV Slovenija, Radia Slovenija in Radiu Ognjišče. V času koncerta in tudi še cel december bomo zbirali sredstva za pomoč slovenskim družinam v stiski.

Na koncertu med drugim sodelujejo: narodnozabavna ansambla Gadi in Zupan, Neisha, Ditka, Trio Eroica, Vox Arsana, otroški zbor Cicido Zagorje in skupina Elaiza iz Nemčije, ki je odlično nastopila na letošnji Evroviziji.

Vstopnice za koncert bodo na voljo na Slovenski karitas (01 300 59 60), na vseh škofijskih karitas, v Celju pa v knjigarni Celjske Mohorjeve družbe in na bazenu Dvorane Golovec. Če želite, pa vam jih lahko pošljemo tudi po pošti.

Nedelja, 30. 11. 2014.: NEDELJA KARITAS

Teden Karitas, v katerem bo še mnogo drugih prireditev po župnijah ali na škofijski ravni, bomo zaključili z nedeljo Karitas.

Za dobro pripravo Tedna Karitas boste v prvi polovici novembra prejeli plakate in brošuro za sodelovanje pri svetih mašah v tem tednu in ob različnih javnih dogodkih.

da bi dom – družina ohranila svoje mesto, svoje poslanstvo, svoje korenine.

Navedel bom tri kratka razmišljanja za nas, sodelavce Karitas, ki bodo morda malce pomagala nam in našim bližnjim, da bi bili v svojih družinah bolj doma:

• Razvijati sposobnost poslušanja bližnjega

Kdo je moj bližnji? Jezusov odgovor: »Tisti, ki potrebuje veliko usmiljenja!« Znamo izkazati dobroto nekemu, ki je v stiski? Morda smo se preveč navdili, da na hitro ocenimo, da »ta potrebuje to in to«, in ne čutimo potrebe ali nimamo časa za poslušanje.

Da, poslušanje je imeti čas za bližnjega in odprto srce za staro in novo zgodbo. Niti ne gre, da bi si ga ponovno naložili na svoja ramena in prevzeli njegovo stisko nase. To bi bila usodna napaka.

Obvezali smo jim rane, z našo pomočjo in pomočjo mnogih jih morajo celiti sami. Mi pa stopamo v drugo fazo: da prisluhnemo, kako jih celijo, in zrcalimo ljubeč obraz Cerkve, da jih ne obsojamo, da nismo nepotrpežljivi, da ne dajemo lažnega upanja.

• Odigrati svojo vlogo in nalogo pozitivno

Čas je takšen, kot je. Za mnoge brez upanja, za mnoge neuresničene sanje, da bi bil »naj naj«, za vse pa gotovo zelo, zelo hiter in enkrat. V ta hiter in enkrat čas stopamo iz dneva v dan sodelavci Karitas, da gradimo boljši svet, da prinašamo upanje, da živimo veselje iz evangelija, kot pravi sedanji papež Frančišek.

Mnogi, ki nas spoznajo od blizu in daleč, v prvi vrsti pričakujejo od nas, da bi žareli duha upanja, veselja, življenja. Zato nas iščejo, zato se hočejo iz oči v oči srečati z nami, zato smo tako pomembni v očeh ubogih, domačih in tudi v Božjih očeh.

• Molitev drug za drugega in seveda najprej zase

Spečnost glede molitve zase je tudi danes velika. Skušnjavec nas nenehno odvrča od budnosti: BITI V TESNI POVEZAVI Z JEZUSOM KRISTUSOM, to je budnost.

Svojo vlogo in nalogo Karitas doma, v župniji, občini, na delovnem mestu bomo odigrali, če bomo budni. Nalašč ne uporabljam besede, da bi morali več in bolj pobožno moliti. Vsak po svoje prosi Gospoda, da bi zmoželi utihniti, se umiriti in stopiti v Njegov objem ter prepustiti, da On po našem srcu in naših rokah naredi tisto, česar sami ne zmoremo in ne znamo.

Na priprošnjo Marije, svetnikov, ob prejemanju zakramentov, po poslušanju Božje besede, osebni molitvi, meditaciji ... Še in še je priložnosti in možnosti za našo budnost, za srečanje z Njim, za pitje iz Njegovega studenca. •

Foto: arhiv družine Strajnar

gradimo družino

V DRUŽINI SEM DOMA

Silvo Šinkovec

»Šola, Cerkev in pa očetova hiša
se morajo za roke držati.«

bl. Anton Martin Slomšek

Naše srečanje začnimo s sanjami papeža Frančiška, ki pravi: »Sanjam o 'misijonarski izbiri', to je o misijonarskem zagonu, ki je možen preoblikovati vse, da bi navade, slogi, urniki, govorica in vsaka cerkvena struktura postali ustrezen prevodnik za evangelizacijo sedanjega sveta.« (VE 27)

Cerkev deluje preko svojih struktur – župnije, malih občestev, krajevnih Cerkev, škofov, papeža, drugih ustanov (Karitas), skupnosti, uradov. Papež se zaveda, da »dokumenti ne prebujajo zanimanja in so hitro pozabljeni«. Toda kljub temu je napisal apostolsko spodbudo Veselje evangelija (VE), ki ima »programski značaj«. Papež Frančišek upa, »da bodo skupnosti skušale najti potrebne načine za napredovanje na poti pastoralnega in misijonarskega spreobrnjenja, ki ne more pustiti stvari pri starem«. Kajti ne zadošča učinkovita administracija, Frančišek pravi v besedah dokumenta škofov latinske Amerike (2007), »v vseh pokrajinah sveta bodimo nenehno v stanju misijona«. Dokument je bogat, navdihnjene, poln sporočil, zagona, privlačne živosti, pronicljive analize časa, družbe in Cerkve. Predvsem pa iz njega sije veselje, da poznamo evangelij, da poznamo Kristusa, in iz tega imamo neprecenljivo nalogo, da to veselje ponudimo svetu, ki tone v žalosti, obupu, skrbeh, nasilju, brezčutnosti, grozi. »V temeljnem jedru evangelija žari lepota Božje zveličavne ljubezni, razodete v umrlem in vstalem Jezusu Kristusu« (VE 36).

V luči papeževih sanj in njegove spodbude imamo pastoralni delavci posebno nalogo, da se posvetimo tudi družini. Z družbo se spreminja tudi družina. Vse, kar se dogaja v družbi, odseva v družini, kar se dogaja v družini, postaja del družbe, zato papež Frančišek ponavlja, da je družina »temeljna celica družbe, prostor, kjer se učimo živeti skupaj v različnosti in pripadnosti drugim, prostor, kjer starši podajajo vero otrokom« (VE 66).

Družina kot želja

Ko razmišljamo o družini, pogosto govorimo, kakšno družino si želimo. Po encikliki *Familiaris consortio* je bistveni namen sklenitve zakona ustvariti dobrobit zakoncev in odprtost za novo življenje. Naloge družine so številne, naštejmo nekatere, predvsem z vidika vzgoje, kar pomeni nastajanje osebnosti.

1. **Zagotoviti materialno gotovost:** hiša/stanovanje, obleka, obutev, šolanje ... Materialna gotovost ustvarja pogoje za občutek gotovosti, ki omogoča sproščeno razmišljanje o drugem: odnosih, poklicu, igri, veri ...

2. **Zagotoviti čustveno varnost:** starši nudijo starosti otrok primerno čustveno podporo, občutek varnosti, sprejetosti, spoštovanja.
3. **Vključenost v družinski sistem:** jasne meje pripadnosti ustvarjajo jasna pričakovanja in vloge članov. To se pokaže ob praznovanju in drugih pozornostih, ob obveščanju članov družine, možnostih soodločanja ... Potreba po pripadnosti je ena temeljnih človekovih potreb.
4. **Šola odločanja:** v vsaki skupnosti je treba odločati, zato je pomembno vedeti, kdo, kako in o čem odloča. V družini se otroci učijo soodločati in sprejemati odgovornost za svoje vedenje, učijo se demokratičnega načina razmišljanja, kar je najboljša državljanska vzgoja.
5. **Ohranjati generacijsko mejo:** starši so starši, in ne vrstniki svojih otrok. Žena, ki je 6 let trpela za bulimijo, je povedala: »Nisem hotela biti 'prijateljica mami', želela sem mamu.« Otroci potrebujejo starše, avtoriteto, voditelje, ki pomagajo usmerjati, ker še niso dorasli življenju; majhni to potrebujejo zaradi čustvene varnosti, odraščajoči potrebujejo občutek opore zaradi zunanjih izzivov in notranje negotovosti, ko se samostojno soočajo s svetom.
6. **Učenje odnosov:** v družini se učimo odnosov. Lepo je biti blizu nekemu, toda simbiotični odnosi niso zdravi. Wynne je opisal pet stopenj rasti odnosa: (1) navezanost, (2) sporočanje, (3) skupno reševanje problemov, (4) vzajemnost, (5) samostojnost. Zrel in dolgotrajen odnos daje varnost in trdnost.
7. **Dopuščanje in zrelo reševanje konfliktov:** konflikti v življenju so in bodo, zato se moramo učiti, kako z njimi živeti. Ni treba, da pred njimi bežimo ali jih zanikamo, prav je, da jih poznamo, se z njimi soočamo in jih pravilno rešujemo.
8. **Se spolnost res imenuje ljubezen in ljubezen spolnost?** Telo pozna nagon in zadovoljitev (telesnost), duša erotično ljubezen (navezanost), duh pa *agape* (podarjanje). V družini se otroci učijo pravega odnosa do telesa, ki je svetišče duha.
9. **Sooblikovanje socialnega okolja:** za vzgojo otrok je potrebna cela vas, zato je treba ustvarjati socialno okolje, sodelovati s šolo, župnijo in drugimi organizacijami, kar omogoča dober razvoj otrok. Tudi starejša generacija se dobro počuti v zdravem socialnem okolju.
10. **Vzgoja za vrednote:** ljubezen, spoštovanje, svoboda, odgovornost, znanje, pravičnost, sprejemanje, resnicoljubnost, dobrota, lepota, vera; preprostost, treznost, razsodnost, natančnost, zahtevnost, domačnost. Vrednote doživljamo v odnosih.
11. **Duhovno življenje:** osebna in družinska molitev, nedeljska maša, liturgično leto, ki ga družina oblikuje doma in se vanj vključuje, zakramenti, blagoslavljanje hiše, drugih prostorov, prevoznih sredstev, delovnega mesta. Ključnega pomena je oblikovanje čuta za SVETO. Redna molitev je najboljša vzgojno sredstvo. •

Nadaljevanje v naslednji številki.

solidarnost med nami

SOLIDARNOST – KO TI JE MAR ZA DRUGEGA

Zbral in zredil: Alojzij Štefan

V življenju vsake skupnosti, posebno pa še v kriznih družbenih razmerah, katerih posledica so visoka stopnja brezposelnosti, pomanjkanje sredstev za dostojno preživetje, revščina ..., so nekateri ljudje (žal jih je vse več, tudi cele družine in družbene skupine) potisnjeni na obrobje družbe. Še posebno pri tem mislimo na brezdomce, zasvojene od mamil, alkohola, iger na srečo, invalide, nekatere starejše in dolgotrajno brezposelne ljudi v stiski ter mnoge druge. Ko srečamo takšnega človeka na ulici, v soseščini, to v nas večinoma prebudi neko solidarnost. Čutimo jo kot dolžnost, da z mu z majhnim darom (četudi ga potem porabi za alkohol, cigarete ali celo drogo) polepšamo vsaj kak trenutek žalostnega dne in odhitimo dalje obteženi s svojimi skrbmi. Je takšno dejanje res dejanje solidarnosti ali gre le za t. i. *lažno solidarnost* in beg pred odgovornostjo, ki jo ima za nastale razmere vsak izmed nas? Če imaš rad človeka, mu želiš dati, kar je zanj najboljšo.

SOLIDARNOST JE kot vrednota pomembna za življenje vsake skupnosti. V Skupnosti Srečanje je zapisana v temeljna pravila in načela, kot so: odgovornost in žrtvovanje, ljubezen in (velika) pozornost odgovornega, kolikor boš dal, toliko boš prejel, bolj išči in se trudi, da boš ti razumel druge, kakor pa da bodo drugi razumeli tebe, bolje je dajati kakor prejemati. Najbolj zgovorno in močno je solidarnost zapisana v zadnjem: *»Ne moreš napredovati, če v svoj napredek ne vključiš drugih.«*

Kaj je za člane Skupnosti Srečanje solidarnost?

»Solidarnost se v zdravi skupnosti opazi na vsakem koraku in vsi, ki sodelujemo v tej šoli življenja, se zavedamo, da se brez nje ne moremo premakniti na bolje. Eni so bolj in drugi manj solidarni: če gre za delo, s solidarnostjo po navadi ni problema, težje pa je biti solidaren pri osebnih stvareh: nekoga slišati, razumeti, sprejemati ga, kakršen je,« pravi odgovorni iz Skupnosti Nova Gorica. Solidarnost fantje v komuni vidijo predvsem kot pomoč. Ali pa, da koga podpiraš, z nekom deliš in delaš, kar mu ne gre dobro, in skupaj naredita. Da sočustvuješ z nekom in si mu v oporo. Nekoga spremljaš v njegovem trpljenju, iskanju ali problemih.

»Pri delu v komuni ni problemov s solidarnostjo (dati nekemu roko, pomagati, svetovati). Tudi na skupinskih trenutkih in sestankih se pokaže sočutje in pripravljenost za iskanje skupnih rešitev. Težje pa je pri osebnih stvareh, kjer se včasih srečamo tudi z lažno solidarno-

stjo, ko prikrivamo težave, napake (kršitve) drugega in mu s tem preprečujemo, da bi se popravil.« (Alen)

»Solidaren si, kadar ne iščeš zgolj svojih koristi,« pravi Mišo, ki je prvi odgovorni v Sv. Trojici, in nadaljuje: *»Pomagal si doma ali nekemu kaj naredil, da si dobil denar za drogo, ker boš koga kdaj potreboval. Mnogi, ki smo zaradi svoje odvisnosti pristali na ulici, smo se počutili zavrženi od sistema (immarginato).«*

Pa domači, ki so vendarle naredili največ?

»Domači so mi hoteli dobro, pa niso mogli. Nekajkrat so poskusili, in ker nisem hotel slišati, sodelovati ali pa sem se grobo uprl ali izmaknil, so se ustrašili,« še pove Mišo.

»Bolni oče je prišel na obisk in je sam stopil v kuhinjo in pomagal pripraviti kosilo, lahko bi sedel in čakal, da mu postrežemo!« (Mitja)

»Stric me je vzel pod streho, in čeprav je s tem podpiral moje odvisniško življenje, sem mu sedaj zelo hvaležen. Rad bi ga poklical in mu to povedal.« (Blaž)

Mnogi so mnenja, da so ljudje v isti »kaši« med seboj solidarni ...

Mitja: *»Solidarnosti zunaj ni bilo. To je lažna predstava. Med odvisniki na ulici solidarnosti ni. Vsak gleda samo, kako bo prišel do svojega odmerka, kako bo kvečjemu opeharil drugega. Izjema, redka izjema so res pravi prijatelji, ki jim je bilo mar zate.«* Morda so ljudje malo bolj solidarni z mlajšimi? Nekdo se spomni, da mu je starejša gospa pomagala, ker se ji je smilil, češ, saj je še otrok. Morda je bilo na ulici nekaj vzajemnega skrivanja, prikrievanja, ampak to ni pomoč.

»To, da ti psihiater da dve škatli apaurina in poklepeta s tabo, še ni solidarnost. Ko sem dolgo nazaj bil na interferonu, me je neka gospa vzela k sebi in mi z nasveti, hrano, streho pomagala, da sem prebrodil najhujše! Samo te pomoči se res spomnim.« (Mišo)

Če se kdo hoče rešiti, ga bodo vsi poskušali prepričati, da tega ne rabi, da tako ali tako nikomur ne uspe, sicer pa se sam lahko rešiš. Morda se s tem branijo

sprememb (jih je strah), tako da drugim branijo (ali pa so jim nevoščljivi). Odločiti se mora vsak sam.

Solidarnost družine?

Solidarnost staršev je, da gredo z nami vštric, da svoje otroke spremljajo, da hodijo na skupino in obiske, da se tudi sami malo spremenijo.

»Starši zasvojenecv vseh vrst velikokrat težko premagamo to lažno odvisniško solidarnost. V svoji nemoči pomagati otroku ter zavedanju svoje stiske in sramu pred okolico iščemo krivdo za nastale razmere drugje ter si dopovedujemo: saj smo jih vzgajali, šolali, ni naša krivda, da ne najdejo zaposlitve in končajo na cesti. In na tej točki se zgodba velikokrat konča. Ker ne znamo ali ne zmoremo dalje. A to ni prava pot. Treba je stopiti korak naprej in razviti solidarnost z bližnjim na njegovi poti premagovanja odvisnosti. Taka solidarnost pomeni sprejemanje realnega stanja bližnjega, ki je zasvojen, mu poiskati strokovno pomoč ter mu na težki poti odvajanja zasvojenosti nuditi družinsko oporo v izkazovanju ljubezni in topline ter hkrati neomajno trdo in trdno vztrajati na začrtani poti.« (mama)

Kakšno solidarnost pričakujem, ko končam program?

»Da bom imel možnost čim prej dobiti delo (da bi šli delodajalci »čez« predsodke), da vrnem dolgove in se osamosvojim. Denarno pomoč pa samo toliko časa, dokler sam ne moreš poskrbeti zase (šolanje). Vsaj nekaj časa bi potreboval reintegracijo, ki mi bi olajšala prehod v življenje. Dober nasvet bo tudi prav prišel. In zaupanje v nas, da smo se spremenili.« (Dejan)

Svojo priliko za solidarnost naši fantje in dekleta, ki so v programu pomoči odvisnikom, vidijo v tem, da bi dobili novo priložnost in postali koristni člani skupnosti ter tako vsaj deloma povrnili solidarnost, ki so je bili sami deležni. *»Vse je odvisno od nas!«* zaključijo pogovor Mišo. •

v luči strokovnosti

UKREPANJE OB NASILJU

Julija Pelc

Nadaljevanje iz prejšnje številke.

Otrok se skozi vzgojo uči (ne)nasilnega ravnanja in odzivanja. Zaradi razvojnih značilnosti sprva ne zmore obvladovati in uravnati svojega čustvovanja, ki je lahko impulzivno, intenzivno, kratkotrajno. Tudi razumevanje socialnih situacij se dograjuje postopoma. Tako se otrok tudi do ljudi, ki jih ima rad, odziva nasilno. H takšnemu odzivanju ga lahko nagovori tudi občutek, da se mora med vrstniki braniti. Odrasli mora v primeru, da ga otrok udari, delovati umirjeno, ne pa agresivno in impulzivno. Ostati mora v stiku z otrokom, mu izreči odločno prepo-

ved na povzročanje nasilja. Ni treba kričati! S pogovorom, ki je prilagojen otrokovi starosti, mu z zastavljanjem vprašanj pomagamo misliti o sebi in težavi ter ga na ta način spodbujamo k notranjemu dialogu. Učimo ga prepoznati njegova čustva in občutke, najti zanje besede in pot, da napetost sprostí na nenasilen način. Všeč mi je misel, da je poleg prepovedi nasilja otoku ali mladostniku treba dati tudi *dovoljenje za nenasilje* in podporo, da zadrži napetost, ko želje ni mogel uresničiti, kljub temu da jo je izrazil na primeren način. Zavedati se moramo, da smo odrasli otrokom model – ponavljajo, kar vidijo: besede, stavke, dejanja, posrkajo prevladujoče vrednote in odnos, ki ga medsebojno kažejo odrasli ob njih. Dvojnost sporočil, ki jih dajejo starši, otroke zmede. Ena od mater je nekoč z veliko ostrino povedala svoje nestrinjanje glede delovanja šole v smeri zaščite sina pred žalitvami vrstnikov. Potem je vzela stvari v svoje roke in otroku zagrozila: *»Postavi se zase, namlati ga nazaj! Ne hodi mi sicer domov, ker te bom nabila jaz!«* Mama je bila zadovoljna, da je na ta način ustavila nasilje. Videti je bilo, da se ne zaveda, da je to dosegla z nasiljem nad lastnim otrokom. Odrasli seveda ne delujemo v vsakem trenutku optimalno. Pomembno je, da smo odgovorni do sebe in drugih, da se ogledamo v zrcalu naših otrok in se za napačna dejanja tudi opravičimo, zanje prevzamemo odgovornost in v prihodnje ravnamo spoštljivo.

Žal ni čarobnih besed, ki bi nasilna vedenja prepredile, na hitro preoblikovale ljudi v osebe, ki se ne bi več zatekale k nasilništvu. Odrasli lahko z minimaliziranjem, kritiziranjem ali prenašanjem odgovornosti za doživeto nasilje na otroka samega le-tega dodatno užalijo, ponižajo in v njem krepijo občutek, da ni vreden. Odrasli moramo prevzeti drugačno vlogo: otrokom in mladostnikom moramo pomagati pri zagotavljanju večje varnosti in ustreznem soočanju s posledicami morebitnega nasilja.

In šole?

Tudi v vrtcu in šoli smo odrasli tisti, ki prevzemamo odgovornost za zaščito in za razreševanje problematike, povezane z nasiljem. Pot je odvisna od starosti otrok oziroma mladostnikov. Več kot miselno, čustveno zmorejo, večja je tudi njihova soudeležnost v samem procesu odpravljanja težav. Problematike nasilja se je treba lotiti sistematično, sistemsko, vključujoč celotno organizacijo in posameznika v njej tako z vidika preventivnih dejavnosti kot morebitne odprave že obstoječih posledic. Nujno je načrtovati in izoblikovati strategijo ravnanja. Bučar Ručman (2009, str. 366–377) navaja naslednje korake:

- analiza stanja – identifikacija narave pojava
- načrtovanje aktivnosti in ukrepov na ravni šole, oddelka, posameznika
- implementacija ukrepov
- evalvacija in nadgraditev

Dobro je obvladati različne veščine reševanja problemov, veščine sporazumevanja, mediacije, omogočati

okolje, kjer lahko pride do povrnitve škode in pravičnosti v odnosu. Bolj učinkovita so tista okolja, kjer vzgoja teče sočasno na vseh ravneh: med strokovnimi delavci, starši in otroki. Sočasnost zagotavlja več možnosti za dialog ne le v šolskem okolju, temveč tudi doma, dviga raven občutljivosti, informiranost in s tem detabuizira problematiko nasilja, opogumlja, motivira in nudi več zaščite za najbolj ranljive, žrtve nasilja. Pogosto se dogodi, da otrok, ki nasilje povzroča, obenem nasilje tudi doživlja. So poti, s katerimi dosežemo večje skupine staršev, in druge, kjer moramo delovati individualno, prilagojeno posameznikom. Načrt mora vključevati oba pristopa, ki sta med seboj dopolnjujoča, ne pa izključujoča.

Velik del odgovornosti za odpravo nasilja je zagotovilo na instituciji in njenih strokovnih delavcih. Pomembno je, da imajo svoje naloge in jih izvedejo tudi starši. Skupaj je treba preveriti, ali so otroci nehali s povzročanjem nasilja ter ali so tudi otroci realizirali svoj del odgovornosti.

Žal se prepogosto zgodi, da se starši ne čutijo dovolj vpete ali spoštovane pri razreševanju problematike, povezane s preprečevanjem in odpravljanjem nasilja. Večkrat se čutijo napadeni tudi oni, ko je na primer povzročitelj nasilja njihov otrok. Doživijo, da je negativno stigmatiziran otrok, skupaj z njim pa tudi oni sami. Na ta način šola ni dobro poskrbela za dialog, ki bi odpiral dovolj prostora in nudil primerno podporo za vse udeležene v problemu. Večkrat takšne razrešitve predstavljajo samo novo raven nasilja ali merjenja moči, borbo argumentov, ne pa zblíževanja v namene opustitve neustreznih vzorcev vedenja.

Pri obravnavi nasilja v razredni skupnosti ali na celotni šoli je pomembno, da se starši, strokovni delavci ter otroci in mladostniki ne osredotočijo le na negativno. Pomembno jih je medsebojno povezati v dobrem, kreativnem, sodelovalnem odnosu za nek skupni cilj, kjer bi krepili občutke pripadnosti, identitete, smiselnosti, ciljnosti in s tem tudi kompetence. Otroci, ki so zasidrani v konflikte, tega praviloma ne zmorejo preseči sami. Ob sebi potrebujejo modre odrasle, ki bodo zmogli stopiti v drugačen dialog in to novo realnost soustvariti. Ta se ne zgodi sama po sebi, potrebno je zavestno in načrtno delo. Dobro je, da šola jemlje otrokom moč, ki jo napačno uporabljajo, in širi moč, ki jo bodo lahko uporabili za krepitev pozitivnega samospoštovanja.

Pomembno je načelno in vnaprej dati jasno prepoved za povzročanje nasilja, jasno informiranje o ukrepih in posledicah, če se bo prepoved kršila, ob konkretnih zaznavah nasilja pa takoj in učinkovito nuditi zaščito in podporo tistemu, ki doživlja nasilje. Postopki in ukrepi so vidni v vzgojnem načrtu vsake vzgojno-izobraževalne institucije. Kakovost izvajanja pa je povezana z doslednostjo, strokovno močjo in spretnostjo razreševanja konfliktnih situacij. Konec koncev nam vselej ostane na

razpolago le ključno orodje: kakovost odnosa, stika in dialoga. •

Nadaljevanje v naslednji številki.

na obisku

NA OBISKU PRI ŽUPNIJSKI KARITAS HOČE

Darko Bračun

Pobudo za ustanovitev Župnijske karitas Hoče je pred več kot dvajsetimi leti dal gospod Branko Maček, ki je bil takrat kaplan v Hočah. V začetku je bila samo peščica sodelavcev. Nihče seveda ni imel nobenih izkušenj, gospod Branko pa jim je vlival pogum in delovanje se je pričelo z malimi koraki. Imeli so vse pogoje za delo, saj jim je bilo v hoškem župnišču vse na razpolago. Danes so gospodu Branku zelo hvaležni, da je imel z njimi potrpljenje in jih je vzpodbujal.

Tako začneva pogovor z voditeljico Župnijske karitas Hoče, gospo Marijo Strašek Vrecl, ki v hoški Karitas deluje že od vsega začetka, to je od leta 1991. »Vedno sem rada delala na socialnem področju, v šolah, kjer sem poučevala, pa v Krajevni skupnosti Hoče, zato sem se z veseljem odzvala na klic po pomoči v občestvu naše župnije.« Ker kot rojena Hočanka pozna veliko ljudi in tudi razmere, v katerih živijo, ji to delo v Karitas zelo olajša.

Danes Župnijska karitas Hoče šteje 18 aktivnih članov, predvsem članic, ki se srečujejo mesečno, po potrebi še pogosteje. Voditeljici je v veliko pomoč dolgoletna tajnica Brigita Bedenik. Ga. Marija razlaga, da je kot njena desna roka in kako je hvaležna za vse zveste sodelavke in sodelavce. Seveda pa ne more brez gospoda nadžupnika Alojzija Petriča, ki je vsem vedno in povsod v veliko oporo.

Tone Kuntner,
Dobrodelni koncert 2000

Rafko Irgolič,
Dobrodelni koncert 2002

Na vrata Karitas v Hočah potrkaajo mnogi ljudje v stiski. Ga. Marija: »Čeprav čutimo z njimi, jih ne morejo obvarovati negotovosti. Edino, kar lahko storimo, je, da jim odpremo svoje srce in roke. Območje naše župnije sv. Jurija zajema Sp. Hoče, Zg. Hoče, Bohovo, Hočko Pohorje, Pivolo, Polano, Razvanje in Rogozo. Ljudem pomagamo na različne načine:

- Družinam in posameznikom z mesečnim paketom hrane, plačilom položnic (elektrika, kurjava, dodatno zdravstveno zavarovanje ...).
- Otrokom s finančnimi sredstvi za nakup delovnih zvezkov.
- Sodelujemo tudi v postni akciji, Živi karitas, Daru ene sveče – enega cveta, pri Nedelji Karitas, Aninem skladu.
- Plačujemo celotno naročnino za 20 izvodov revije Prijatelj.
- Redno obiskujemo svoje krajane, stare nad 85 let, in jih obdarimo s skromnim darilom.
- Pred božičem in velikonočnimi prazniki obiskujemo starejše, osamljene, bolnike in invalide v domovih za ostarele (Dom Danice Vogrinc, Dom na Taboru, Dom pod Gorco, Dom na Teznu, Sončni dom) in jim z obiskom in skromno pozornostjo polepšamo praznične dni.
- Prav tako organiziramo Dobrodelni koncert Odpri srce in dlan.
- Organiziramo srečanje starejših župljanov.

Na levi - predsednica ZK Hoče ga. Marija Strasek Vencel

Zahvalna maša pri Mariji Snežni

Igralska skupina Tonček in Miklavževanje

- Imamo srečanja za zakonske jubilate.
- Miklavževanje v decembru.

»Od vsega začetka zelo dobro sodelujemo z Občino Hoče-Slivnica, KO Rdečega križa, Centrom za socialno delo Maribor, z gasilskimi društvi in Katoliškim društvom dr. Antona Murka Hoče. Vedno znova poskušamo navezati stike tudi z Osnovno šolo Dušana Flisa Hoče. Na ta način tudi lažje in primerneje pomagamo pri reševanju problemov.«

Letos v mesecu novembru organizirajo že 16. dobrodelni koncert Karitas Odpri srce in dlan. Njihovi koncerti so zelo dobro obiskani in obrodijo obilen sad, mi pove zadovoljno. Priprave nanj so zahtevne in trajajo več mesecev, sodelujemo vsi člani, vsak po svojih močeh in sposobnostih. *»Na ta način pridobimo mnogo nastopajočih in donatorjev. Pridružijo se nam še drugi prostovoljci, tudi mladi, čeprav bi si jih želela še več. Ta letni koncert je tudi največja in finančno najmočnejša prireditev naše Karitas.«*

Druga že tradicionalna prireditev je Srečanje starejših fantov, ki ga organizirajo v mesecu maju. Začne se s sveto mašo v župnijski cerkvi, nadaljuje pa s kulturnim programom v Kulturnem domu Hoče in pogostitvijo. Že več kot pet let v mesecu aprilu organizirajo Srečanje zakonskih jubilatov, ki je prijetno in odmevno. Pričnejo s sveto mašo, druženje pa imajo v njihovem župnijskem domu. Marsikateri par je za sveto mašo z nagovorom gospoda nadžupnika in toplino tega srečanja iz srca hvaležen. Na letošnjo Florjanovo nedeljo pa so pričeli še z eno prireditvijo, ki bo po letošnjem odmevu gotovo postala tradicionalna: to je srečanje gasilcev treh gasilskih društev v župniji – Bohove, Hoč in Razvanja. Nedeljo po slovesni paradi gasilcev obogatijo s sveto mašo za žive in pokojne gasilce, nato pa srečanje nadaljujejo v župnijskem domu.

Na vprašanje, kako se lotijo vseh teh zelo pomembnih nalog, pa mi Marija odgovori: *»V vse akcije, ki jih opravljamo skozi vse leto, moramo vgraditi sebe, svoj čas in svoje razumevanje, predvsem pa sprejemanje posameznika in njegove drugačnosti. Delamo prostovoljno, z veseljem in ljubeznijo. Podarjeni so nam mnogi darovi, zato je prav, da jih oplemenitimo in pomagamo sočloveku v stiski po svojih najboljših močeh. Vsa mala dobra dela so opravljena z veliko mero spoštovanja do sočloveka, ki v svoji stiski stoji pred nami.«*

»Beseda KARITAS deli med nas dobroto, ljubezen, spoštovanje, vdanost – in če Župnijska karitas podarja vse to občestvu župnije, potem je lahko življenje v župniji bogato, bratsko in družinsko. S tem širimo člani Župnijske karitas evangelij med ljudi,« mi ob koncu pogovora položi na srce voditeljica Župnijske karitas Hoče ga. Marija Strašek Vrecl. •

DRUŽINA, KI OHRANJA VERO

Papež Frančišek

*Rotim te pri Bogu in Kristusu Jezusu, ki bo sodil žive in mrtve, pri njegovi pojavitvi in njegovem kraljestvu: Ozna-
njuj besedo, vztrajaj v ugodnih in neugodnih okoliščinah. Prepričaj, grajaj, spodbujaj z vso potrpežljivostjo in pouče-
vanjem. Prišel bo namreč čas, ko nekateri ne bodo prenesli zdravega nauka, ampak si bodo po svojih željah poiskali
veliko učiteljev, ker hočejo ustreči svojim ušesom. Ušesa bodo obračali proč od resnice in zabredli v bajke. Ti pa bodi
v vsem trezen, pretrpi nadloge, opravi poslanstvo evangelista in izpolni svojo službo.*

*Jaz se namreč že izlivam kot pitna daritev in napočil je trenutek mojega odhoda. Dober boj sem izbojeval, tek
dokončal, vero ohranil. Odslej je zame pripravljen venec pravičnosti, ki mi ga bo tisti dan dal Gospod, pravični sodnik.
Pa ne le meni, marveč vsem, ki ljubijo njegovo pojavitev.*

(2 Tim 4,1–8)

Berilo nam predlaga naslednjo spodbudo: **družina, ki ohranja vero**. Apostol Pavel je ob koncu svojega življenja napravil obračun: »Ohranil sem vero« (2 Tim 4,7). Toda kako jo je ohranil? Nikakor ne v sefu! Ni je skrnil v zemljo kakor rahlo leni služabnik. Sveti Pavel primerja svoje življenje z bitko in s tekmo. Vero je ohranil zato, ker je ni samo branil, temveč jo je oznanjal, razširjal, ponesel daleč. Odločno se je uprl tistim, ki so hoteli shraniti, »balzamirati« Kristusovo sporočilo znotraj meja Palestine. Zaradi tega je sprejel pogumne odločitve. Šel je na sovražna ozemlja, pustil se je izzvati oddaljenim, različnim kulturam, odkrito in brez strahu je govoril. Sveti Pavel je ohranil vero, ker jo potem, ko jo je prejel, podarjal in je šel vse do obrobij, ne da bi zavzel obrambno držo.

Tudi ob tem se lahko vprašamo, na kakšen način mi v družini ohranjamo svojo vero. Jo držimo zase, za našo družino kot zasebno dobrino, kot račun v banki, ali pa jo znamo s pričevanjem, z gostoljubnostjo, z odprtostjo deliti z drugimi? Vsi vemo, da so družine, predvsem mlade, zelo zaposlene, dirkajo. Toda ali kdaj pomislite, da bi lahko bila ta dirka tudi dirka vere? Krščanske družine so namreč misijonske družine. Včeraj smo tu na trgu slišali pričevanja misijonskih družin. So misijonske tudi v vsakdanjem življenju, med vsakodnevnimi opravili, ko v vse dodajajo sol i n kvas vere? Vero se v družini ohrani tako, da se dodaja sol in kvas vere v vsakodnevne stvari.

Odlomek iz homilije na romanju družin k sv. Petru, oktobra 2013 •

»VSE POTI VODIJO V RIM ...«

*Likovna dela iz 20. mednarodne likovne kolonije Umetniki za Karitas so šla na pot. Tokrat v večno mesto, v Rim. Sodelovanje z Veleposlaništvom RS pri Svetem sedežu je lepo steklo in 30. septembra se je dogajalo odprtje
prodajne razstave v prestižni vatikanski palači Palazzo della Cancelleria.*

Z likovnimi deli so se na pot v Rim podali tudi sodelavci Karitas iz vse Slovenije, sodelavci Radia Ognjišče in nekateri umetniki. Sodelavci Karitas so pot združili s strokovno ekskurzijo in obiskali sedež Caritas Internationalis ter Svetovalni center za migrante, ki deluje v okviru rimske škofijske Karitas (Caritas Romana). Vsi romarji pa so obiskali baziliko sv. Petra in prisostvovali avdienci papeža Frančiška na Trgu sv. Petra. Opis dogajanja in vtisi so zbrani v nadaljevanju.

Foto: Arhiv Slovenske karitas

UMETNIKI ZA KARITAS V RIMU

Jožica Ličen

Poleg sodelavcev Karitas in sodelavcev Radia Ognjišče so v Rim odpotovali tudi nekateri umetniki. Med potjo je bilo veliko priložnosti za pogovor in nekaj zanimivih razmišljanj:

- **Silva in Azad Karim** sta slikarja, v katerih domu se je ob kavi rodila ideja Umetniki za Karitas. Čudovit par, ki živi za umetnost in v svojem okolju pričuje, da tudi vera lahko povezuje. Gospa Silva je katoličanka, gospod Azad pa musliman. Ob koncu potovanja je ga. Silva dejala: »Nikoli si ne bi mislila, da bo iz naših skromnih začetkov nastala tako obsežna

- mednarodna zadeva.*« In g. Azad je, kot vedno, svojo ženo dopolnil z besedami: »*Veš, Silva, če delaš dobro, je uspeh zagotovljen.*«
- **Maša Bersan Mašuk in Nikolaj Mašukov** sta v Rimu uživala. Če so nekateri želeli okusiti rimski promet in zgradbe, sta onadva obiskala številne knjigarne. Ko smo se predstavljali, je g. Nikolaj (doma iz Krasnogorskega v Sibiriji) povedal, da je on doma iz Ljubnega na Gorenjskem, žena pa iz Moskve.
 - **Susane Kortan Gimbel in Helmut Kortan** sta profesorja in slikarja z Dunaja. Vabilo sem jima poslala iz vljudnosti, nisem pa pričakovala, da se nam bosta pridružila na avtobusu. Toda presenečenje, z Dunaja sta prišla v Rim z vlakom in nešetokrat rekla: »*Hvala, ker ste naju povabili.*«
 - Posebni »delovni« gostje so bili postavljalci razstave **Lucijan Bratuš, Tone Seifert in Bogdan Soban**. Veliko dela je bilo potrebnega z opremo slik, še preden so odšle na pot. Potem dva dni intenzivnega dela s postavitvijo. Ko se sem jih na koncu vprašala, če so utrujeni, so vsi trije v en glas odgovorili: »*Hvala, ker smo lahko v tako lepih prostorih postavljali razstavo.*«
 - Imeli smo tudi »strokovne« pomočnike – voznike. **Br. Vlado Kolenko**, provincial slovenskih kapucinov, je slike varno pripeljal v Rim, domov pa rektor Škofijske gimnazije Vipava **msgr. Slavko Rebec**. Ker sta prošnja za prevoz z veseljem sprejela, sem si rekla: »*V teh ljudeh je že Frančiškov duh, ker jim nobeno delo ni pod čast.*«
 - Posebno simpatične so mi bile besede slikarja **Janeza Štrosa**, ki jih je izrekel, ko smo odhajali s splošne avdience na Trgu sv. Petra: »*Meni je bila ta 'maša' tako všeč, da bom prišel še, sam in v miru.*« Res so čudne poti, oznanjevati Boga in dobro je velika milost. Hvaležna sem zanj.

BITI SKUPAJ NA MILOSTNIH KRAJIH

Urša Sešek

... 20 let! ... Ko smo bili mladi, se nam je ta starost zdela že čista odraslost, ... danes, ... danes se nam zdi, da se je dvajset let obrnilo v trenutku. Dvajset let, odkar smo preko radijskih valov prvič pozdravili svoje poslušalce. Ta družina se iz leta v leto širi, vsi skupaj postajamo bolj modri. Kot tudi Umetniki za Karitas, ki so v svojih dvajsetih letih naredili neizmerjeno količino dobrega. V čast nam je bilo, da nas je Jožica Ličen povabila v Rim kot ustvarjalce kulturnega programa ob odprtju razstave. Biti tri dni skupaj na milostnih krajih s predanimi sodelavci Karitas in umetniki, peti v pa-

peški palači ob izvrstni akustiki in eminentnih poslušalcih ... tega radiji še nismo izkusili. Hvaležni za to priložnost želimo vsem pri Karitas obilo moči pri opravljanju vašega poslanstva. Ne dela, poslanstva! Marjan Bunič, radijski voditelj in umetniški vodja radijske rimske ekspedicije: »*Že od nekdaj velja: Kadar je v zgodovini zaspala človečnost, jo je prebujala umetnost. Kadar se v tem namenu vidna in slušna umetnost združita, vedno nastane nekaj neizmerno lepega ...*«

Jure Sešek, radijski voditelj in basist: »*Petje na grobu apostola Petra in v družbi čudovitih slik Umetnikov za Karitas. Nepozabno!*«

Petra Gorše, novinarka in sopranistka: »*Navdušena sem nad ljudmi, ki sem jih imela priložnost spoznati na tej poti, in nad tem, da sem lahko v živo prisluhnila nagovoru papeža Frančiška.*«

Andrej Jerman, tehnik in tenor: »*Zabavna družba v lepem vremenu v večnem mestu – recept za popolne dni.*«

Jože Bartolj, radijski voditelj, umetnik in povezovalac odprtja: »*Gre za sodelovanje z roko v roki. Radio Ognjišče ima tudi zaradi likovne kolonije Umetniki za Karitas bogatejši program, Karitas pa je zaradi Radia Ognjišče lahko besedo o umetnosti in dobroti razširila med zelo velik krog poslušalcev.*«

Franci Trstenjak, direktor programa, ki je somaševal s papežem: »*Zreti papežu neposredno v oči, piti njegove močne besede in v mislih imeti vse poslušalce in sodelavce radia – to mi je bilo dano v Rimu. Hvaležen!*«

Urša Sešek, marketing in alt: »*Ko smo se zadovoljni in dobre volje vračali z odprtja, je po rimskih ulicah, Piazzii Navona, pri Angelskem gradu ... odmevala slovenska pesem, ki ni in ni potihnila. V srcu smo nosili podobe večera in jih skozi pesem ponujali začudenim naključnim mimoidočim.*«

OBISK CARITAS INTERNATIONALIS IN CARITAS ROMANA

Jana Lampe

V okviru naše poti v Rim smo 30. 9. 2014 obiskali tudi sedež Caritas Internationalis v Vatikanu, kjer nam je generalni tajnik g. Michel Roy predstavil poslanstvo, prioritete in delo te naše krovne organizacije, ki združuje 164 nacionalnih Karitas po vsem svetu. Povedal nam je, da je papež Janez Pavel II. dal organizaciji pravni status v letu 2004, papež Benedikt jo je v letu 2013 poimenoval **srce Cerkev**, zelo blizu pa je tudi papežu Frančišku, ki želi **revno Cerkev za revne ljudi**. Caritas Internationalis si prizadeva za **promocijo**

celostnega človekovega razvoja, miru in sprave. Ob tem posebno pozornost namenja problematikam, kot so migracije in trgovina z ljudmi, prehrabni varnosti in vplivu podnebnih sprememb na prehrano ter zdravju (aids, ebola idr.). **Odzivajo se na humanitarne krize** po vsem svetu, samo v letu 2014 so izdali 28 humanitarnih apelov. Posebno **pozornost namenjajo zagovorništvu**, pri čemer dajejo besedo ubogim, ki jih nihče ne posluša, kot na primer sedaj ob vojni krizi na Srednjem vzhodu (Irak, Sirija ...). Caritas Internationalis skrbi tudi za **večjo povezanost, profesionalnost in transparentnost delovanja vseh nacionalnih Karitas po svetu** in

Foto: Tatjana Splichal

ob tem posebno pozornost in pomoč namenja šibkim organizacijam. G. Roy je poudaril tudi, kakšna je bila vloga Caritas Internationalis ob škofovski sinodi o družini, ob kateri so opozorili, da je treba na sinodi dati poudarek tudi na socialne razmere v družinah, ne le na etične. V nadaljevanju je Imre Jerebic predstavil sodelavcem Caritas Internationalis delo Karitas v Sloveniji, s posebnim poudarkom na našem delovanju na mednarodnem področju. Ob koncu je g. Roy pohvalil našo pobudo umetnikov za Karitas, da je zelo lepo, da smo umetnost združili z dobrotelostjo, ter nam povedal, da smo skupaj ena velika družina in naj se v Rimu tako tudi počutimo.

V nadaljevanju dneva smo obiskali **svetovadni center Karitas za migrante, ki deluje v okviru rimske škofijske Karitas** (Caritas Romana), ki obstaja od leta 1981 in letno nudi pomoč 21.000 migrantom in beguncem; v lanskem letu je bilo 4.100 novih, ki so prvič zaprosili za pomoč. Vodja centra, ga. Cristina Mottura, nam je povedala, da vsakemu novemu prišleku, katerih v ta center pride največ iz Romunije, Bangladeša, Afganistana

in Eritreje, najprej **individualno prisluhnejo o njegovih težavah** in mu nato s svojim znanjem in v sodelovanju z lokalnimi Karitas ter drugimi cerkvenimi in lokalnimi organizacijami poskušajo pomagati. V centru jim **nudijo osnovne informacije in pravno pomoč** (65 % med njimi nima nobenih dokumentov in zaprosijo za azil), **pomagajo jim pri iskanju nastanitve ter nato tudi pri iskanju zaposlitve**, ker morajo biti zaposleni, če želijo imeti v Italiji začasno bivališče. V dveh ljudskih kuhinjah jim pomagajo z dnevnimi obroki, imajo tudi možnost brezplačnih zdravstvenih storitev. Nudijo jim **brezplačen tečaj učenja italijanskega jezika** v prostorih zraven centra, ki smo si jih ob koncu obiska tudi skupaj ogledali. Obisk centra je bil za vse nas zelo zanimiv, ker Karitas v Sloveniji še nima veliko izkušenj takšnega dela z migranti. Naše izkušnje je predstavnicam rimske Karitas podal g. Imre Jerebic (oskrba žrtev trgovine z ljudmi, pomoč migrantom iz Hrvaške in BiH po vojni), je pa to ena izmed problematik, katere reševanju bomo morali v prihodnosti posvečati več pozornosti. Tako generalnemu tajniku Caritas Internationalis kot vodji centra za migrante smo ob koncu v zahvalo za sprejem simbolično izročili sliko, ki je bila zelo pisanih barv, kot je pisana naša mednarodna družina Karitas, v želji, da bi bili vedno povezani kot resnična velika družina.

NA TRGU SV. PETRA

Vtisi sodelavcev Karitas o dogajanju na Trgu sv. Petra in dogajanju v Rimu

Franice Grmek so se najbolj dotaknile papeževe besede:

- Na različne in številne karizme v Cerкви je treba gledati v pozitivnem smislu, kot nekaj lepega, in ne kot problem.
- Imamo veliko različnih darov, vsi smo Božji otroci in vsi ljubljeni na enak način.

Urška Borak: »*Veličine Trga sv. Petra sem se zavedla šele, ko sem zagledala množico vernikov z vsega sveta, ki so prišli pozdravit papeža Frančiška.*«

Polona Šporin: »*Romanje s sodelavci Karitas v Rimu mi bo ostalo v zelo lepem spominu. Poleg druženja s sodelavci in likovnimi umetniki, odprtja likovne razstave in bogatih zgodovinskih znamenitosti me je posebej navdušila duhovna razsežnost našega sobivanja v »večnem mestu« – sveta maša ob grobu sv. Petra in prisotnost na avdienci pri papežu Frančišku.*«

Andreja Urh: »*Nepozabno vzdušje med množico ljudi z vsega sveta ob poslušanju papeža pri nagovoru v različnih jezikih. Res je dober občutek biti del te množice in posebna energija v bližini papeža Frančiška.*«

Foto: Arhiv Slovenske karitas

Rim, sveta maša na grobu sv. Petra

Renata Krajnc Čavničar: »Zame osebno je bilo romanje v Rim z umetniki za Karitas nepozabno. Vsak kraj, ki smo si ga imeli priložnost ogledati skupaj s prijaznim in izkušenim vodičem Darkom, sem občudovala in se mi je vtisnil v spomin. Srečanje s svetim očetom na avdinci na Trgu svetega Petra pa je posebno doživetje, ki ga ne moreš opisati z besedami, tam sem pustila del sebe ob tem doživljanju in od tam odnesla lepe spomine. Takšno doživetje ti daje energijo za naprej, kar sodelavci Karitas resnično potrebujemo pri svojem delu.

Na avtobusu ni manjkal smeha, dobre volje, molitve in pesmi, saj smo sodelavci Karitas romali skupaj z umetniki in sodelavci Radia Ognjišče. Celo romanje je bilo zame eno veliko darilo, zato iskrena hvala, da sem lahko bila zraven.«

Mojca Kepic: »Kakšna sreča, da smo lahko bili tudi mi del množice ljudi različnih polti. Besede papeža Frančiška, še posebno njegov blagoslov, so mi dale novega zagona, novih moči, da lahko

Karitas živim doma v družini, svoji okolici, med prostovoljci, sodelavci ... in jo delim z njimi. Prijetno druženje v veliki družini med prostovoljci, sodelavci Karitas, umetniki za Karitas in sodelavci Radia Ognjišče mi bo ostalo v lepem spominu.«

Peter Tomažič: »Ko te korak vodi po Rimu, lahko zaznaš mogočnost krutega in na moči zgrajenega Rimskega cesarstva, lahko občuduješ cerkve in druge mojstrovine, ki ponazarjajo veličastvo in večnost Boga. Lahko opazuješ vrvež modernega sekulariziranega evropskega mesta v mešanici barv, ljudi, ki verjetno nimajo več kaj dosti skupnega z zgodovino mesta. Edino, kar pa lahko v resnici začutiš z vsem svojim telesom – prepričan sem, da so enako doživeli tudi drugi –, pa je papežev blagoslov v vsej njegovi preprostosti, ponižnosti in iskrenosti.« •

VAS IN VAŠE PRIJATELJE VLJUDNO VABIMO
V PETEK, 21. NOVEMBRA, OB 20. URI
NA DVOREC ZEMONO PRI VIPAVI

NA SVEČANO AKADEMIJO OB TEDNU KARITAS
Z geslom: V družini sem doma
in
NA ODPRTJE PRODAJNE RAZSTAVE LIKOVNIH DEL, KI SO NASTALA
V 20. MEDNARODNI LIKOVNI KOLONIJI

UMETNIKI
ZA
KARITAS

Udeleženci kolonije 2014

Iz Slovenije: Irena Jeras Dimovska – Boge Dimovski, Silva Karim – Azad Karim, Marta Jakopič Kunaver – Matej Kunaver, Polona Kunaver Ličen – David Ličen, Maša Bersan Mašuk – Nikolaj Mašukov, Klementina Golja – Klavdij Tutta.
Iz tujine: Sumyiko Kyohara – Jože Stražar (Švedska),
Susanne Gimbel Kortan – Helmut Kortan (Avstrija),
Ana Marija Botteri Peruzović – Hrvoje Marko Peruzović (Hrvaška).
Razstavljeni bodo tudi dela strokovnih sodelavcev in drugih darovalcev.

V kulturnem programu bo sodeloval zbor Radia Ognjišče.
Program bo povezoval Jože Bartolj.
RAZSTAVO BO ODPRL UREDNIK RADIA OGNJIŠČE MSGR. FRANCI TRSTENJAK.

Izkupiček prodanih del bo namenjen pomoči tujcem.

Geslo kolonije in prodajnih razstav 2014/2015:
»Tujec sem bil in ste me sprejeli« (Mt 25,35)

NAMENITEV DELA DOHODNINE ZA POMOČ LJUDEM V STISKI V VAŠI ŽUPNIJSKI KARITAS

V lanskem letu smo skupaj z sodelavci župnijskih in območnih Karitas pričeli z akcijo zbiranja namenitve dela dohodnine za župnijske Karitas. Odzvalo se je 150 župnijskih in dekanjskih Karitas, ki so skupaj zbrale 925 novih nameniteljev dela dohodnine. Povprečen znesek na namenitelja je v letu 2013 znašal 10,95 EUR. Tako se je na župnijah upošte-

vaje povprečno donacijo zbralo skupaj 10.129 EUR. Iskrena hvala vsem sodelavcem, ki ste se trudili pri pridobivanju novih nameniteljev dohodnine za delo vaše župnijske oziroma dekanjske Karitas.

Vstopamo v zadnje četrletje leta, ko je v vseh nepridobitnih organizacijah aktualno zbiranje novih nameniteljev dohodnine. Vabimo vas, da tudi letos nadaljujete ali na novo začnete z zbiranjem nameniteljev dela dohodnine za vašo župnijsko Karitas. Obrazci so enaki kot lani, tako da lahko uporabite tudi lanske, nekaj ste jih v teh dneh tudi prejeli in jih lahko dodatno razmnožite. •

14

Ljubljana

SONČNA HIŠA V OBJEMU KARITAS

Jasna Lukežič in Helena Ogorelec

V Portorožu v Senčni ulici se na hribčku v svoji nežnorumeni barvi bohote Sončna hiša kot protiutež vsemu, kar s svojim imenom predstavlja navedena ulica. V tej hiši pa se je od 22. do 26. septembra dogajalo mnogo prijetnih stvari. Prazne sobe so napolnile članice Karitas iz različnih krajev Slovenije. Škofijska karitas iz Ljubljane je namreč v teh dneh gostila prostovoljke, ki del svojega časa posvetijo pomoči potrebnim v svojih župnijah ali kot pomoč pri vodenju na sedežu v Ljubljani. Voditeljica počitnic je bila ga. Alenka Petek. Seveda je imela tudi pomočnike: Janka, Urško ter Štefko, ki je vodila jutranjo telovadbo. Zelo pomembno vlogo je odigral tudi kuhar gospod Gorazd, ki je celotno družčino razvajal s svojimi dobrotami.

Seveda so počitnice potekale po vnaprej določenem skupnem sporedu. Že prvi dan je bil po kosilu ogled Portoroža do Bernardina z ostanki stare cerkvice na vrhu stopnic in sprehod ob plaži, na kateri se poleti kopajo družine z otroki, ki pridejo letovat v Sončno hišo. Dopoldnevi so bili po jutranji telovadbi in zajtrku zapolnjeni z izleti: v torek z ladjico do Izole (ogled krajevnih znamenitosti – cerkev sv. Mavra, obisk Delamarisove trgovine, kavica na obali), v sredo po pešpoti skozi predor Valeta (dolg 950 m) do strunjanske cerkve Marijinega prikazovanja in Belega križa, v četrtek peš do Lucije, ogled forme vive in vrta kaktusov z razlago o njihovi življenjski dobi in vzroku cvetenja (kadar so ogroženi, poženejo cvet, da zagotovijo nasledek svojega rodu – kar nas je vse zelo pretreslo). Popoldneve pa smo si krajšale z raznimi delavnicami ročnih spretnosti:

barvanjem figuric, slikanjem na steklo in izdelovanjem cvetja iz krep papirja. Vreme je bilo prijetno in sončno, nežen dežek je le za trenutek osvežil ozračje. Vendar morje ni več imelo primerne temperature za malo starejše sklepe. Zato nam je svoje čare razdajala morska voda v zaprtem termalnem centru dobrega počutja hotela Slovenija, kjer smo se skoraj vsako popoldne razgibavale in uživale v prijetni glasbi ob vodni aerobiki.

Tudi večeri so bili zabavni – prvi večer smo se predstavili in izžrebali vsak svojega skritega prijatelja, ki naj bi mu vse do konca skrivaj izkazovali posebne pozornosti in namenjali razna drobna darilca v kuverte na oglasni deski. V torek smo se udeležili sv. maše v portoroški cerkvi, kjer nam je g. župnik Vinko Paljk na kratko razložil narisane umetnine na oknih in zgodovino tega božjega hrama. V domu smo po večerji še isti večer prisluhnili pričevanju Marjana in Matjaža, ki se jima je uspelo rešiti iz kreppljev alkohola po programu Vrtnica v izvedbi Zavoda Karitas Samaritan iz Solkana. Najprijetnejši in najzabavnejši pa je bil zadnji večer, ko smo odkrivali skritega prijatelja. Bilo je veliko smeha in objemov. Za pravilne odgovore v kvizu, ki je sledil, smo bile članice Župnijskih karitas bogato obdarjene. Seveda smo ga vse uspešno prestale in se tudi me

s skromnimi darili zahvalile ekipi, ki je tako prijetno vodila naše počitnice. Sledilo je še nekaj zabavnih točk in odšli smo spat v veselem razpoloženju, saj smo se vsi zavedali, da »največ, kar ostane, so lepi spomini in prijatelji«.

Oboje smo vsak v svoji duši odnesli domov z željo, da se naše druženje nadaljuje na naslednjih srečanjih po župnijah, iz katerih smo bile udeleženske počitnic v SONČNI HIŠI v Portorožu. •

SEMINAR SVETOVALNA POMOČ

Urša Borak

V začetku meseca oktobra smo v Portorožu organizirali že drugi seminar z naslovom Svetovalna pomoč, ki ga je vodil dr. Stanko Gerjolj. Seminarja se je udeležilo 19 udeležencev iz različnih Župnijskih karitas, ki delujejo na območju Škofijske karitas Ljubljana. Udeleženci so znanja in izkušnje delili med seboj z delom po skupinah. Tekom vikenda smo spoznavali samega sebe, se s pomočjo meditacije vračali v svoje otroštvo,

risali in s kovanci postavljali sociogram naše družine v preteklosti, sedanjosti in prihodnosti, prebirali in interpretirali biblične pripovedi ter delovni vikend zaključili z nam posebno skupinsko sv. mašo. Udeleženci so z nami delili svoje misli, ki jih navajam za zaključek:

- *Nisem si predstavljala, da bom kdaj sodelovala na takem izobraževanju. Zanimivo je. Dobila sem čisto nov pogled na določene odnose.*
- *Vsak od nas nosi s seboj veliko težkih preizkušenj. Pa smo kljub temu zrasli in postali dobri ljudje.*
- *Prijetno mi je pri srcu, ko se spomnim časov svoje mladosti. Bilo je vse drugače, bolj težko, a kljub temu lepo.*
- *Všeč mi je bilo, ko smo popravljali prostore. Naredili smo jih lepe, prijetne in sončne.*
- *Sv. maša je bila zelo doživeta. Zaokrožila je naše celodnevno delo. Zanimiva in lepa izkušnja.*
- *Ogromno smo naredili ta vikend. Čas je zelo hitro minil. Malo smo jokali, malo smo se smejali. Najvažnejše pa je, da na koncu ostanejo lepe stvari, in teh se potem spominjamo.* •

DAN ZA SPROSTITEV

Polona Miklič

Romanje sodelavcev Škofijske karitas Ljubljana

Sodelavci in prostovoljci Škofijske karitas Ljubljana, ki delamo v pisarni na Poljanski 2, v skladišču s hrano na Slovenčevi 19 in v skladišču obleke na Hudovernikovi 6, smo izkoristili lepo jesensko vreme in v začetku oktobra poromali na Brezje ter na Blejski otok.

Kljub temu da je v življenju mnogo bridkega, moramo ohraniti zaupanje v Božjo dobroto in Božjo naklonjenost do vsakega človeka. Iz zvestobe Bogu naj bi bili kristjani sposobni vzeti vsak dan svoj križ v zaupanju, da Božja previdnost bdi nad našo življenjsko potjo. Kljub zaupanju pa ne smemo opustiti prosilne molitve, še posebej na romanjih, kot je naše, nam je v pridigi na Brezjah povedal gospod Stanko Kerin.

Po maši na Brezjah smo se odpravili na Bled in se, tako kot romarji nekdanj, s pletno peljali na Blejski otok k Materi Božji na jezeru. Po molitvi v Marijinem svetišču smo še pozvonili za srečo ter naredili nekaj skupinskih fotografij za spomin na naše sproščeno in duhovno bogato druženje. •

Foto: Polona Miklič

murska sobota

V PRECEPU

Monika Novak

Letos smo lahko samo nemočno opazovali hude poplave, ki so zajele naše južne sosede. Voda, ta neizmerno močna sila našega planeta, je bila neizprosna do ljudi, njihovega imetja in vsega, kar je ustvarila človeška roka. Odnášala je mir v srcih ljudi, nasmeha na obrazih in vero v boljši jutri. Mnogi so izgubili še tisto iskrico upanja, ki je tlela v skromnih srcih teh nemočnih ljudi. Nenazadnje pa je vendarle v svoji razdiralnosti spletla nekatere nekoč razrušene medsebojne vezi, ki so se v stiskah ponovno vzpostavile. Bratska solidarnost se je pokazala zelo hitro, ljudje so združili svoje moči, darovali denar, obleke, hrano in ostale potrebne stvari, ki so jih potrebovali utrpeli v poplavih. To je bilo meseca maja. In prišel je mesec september, ki je pisal podobno zgodbo kakor maj, vendar sedaj na domačih tleh.

V septembru smo se v Škofijski karitas Murska Sobota pripravljali, da odpeljemo na letovaje zelo prijetno skupino. Krajem ob Muri leto nekako ni bilo naklonjeno s soncem, precej dni je deževalo, zemlja je postajala vse bolj razmočena, mnogi pridelki pa so bili izgubljeni. Ravno v tednu pred odhodom so bile razmere doma zares žalostne. Na dan našega odhoda na letovanje smo skoraj s solzami v očeh zapuščali svoje domove. Ravninski del Prekmurja in Pomurja je ravno te dni zalila voda, hiše so bile poplavljenе, kmetijski pridelki skorajda uničeni, ljudje pa zaskrbljeni in razočarani. Pred Škofijsko karitas Murska Sobota je bila zahtevna naloga: izvesti program letovanja in obenem nuditi pomoč ljudem v poplavih. Odiči na morje, doma pa pustiti žalostne obraze in uničene domove. Bili smo v precepu, kaj narediti, kako se lotiti nastale situacije. Nekaj udeležencev se je potovanju odpovedalo, saj so morali reševati svoje domove, tisti, ki so odhajali na sončno stran prelepe dežele Slovenije, pa so bili vidno zaskrbljeni. Čeprav poplave pri nas niso bile tako razsežne in uničujoče kot pri naših sosedih, pa je vendar bila škoda na poslopih in kmetijskih pridelkih precejšnja.

Tisti, ki smo odhajali, smo bili v mislih in molitvi povezani z domačim krajem in na ta način bili sočutni do soljudi v stiski. V očeh na žalostnih obrazih pa je žarela iskrica upanja, da se bodo razmere doma izboljšale in da bo potovanje kljub vsemu prijetno. Slovenska obala se je že kopala v soncu, medtem pa so se razmere doma počasi umirjale, zato je tudi vzdušje v sončni hiši postajalo vedno bolj sproščeno in veselo. Teden je bil zares prekrasen, kar se je dalo razbrati z nasmejanih obrazov »družinskih članov«. Toplo sončno vreme, pri-

jetna skupna druženja, svete maše, zabavni družabni večeri, prostrano morje, prečudoviti zvoki prepevanih melodij, okusna hrana in nenazadnje dobri medsebojni odnosi. Bili smo velika prijetna družina, ki je svoje odnose gradila na vrednotah, kot so medsebojna pomoč, potrpežljivost, prilagodljivost, solidarnost, skromnost, enakovredna delitev dela, prijateljstvo, duhovna hrana, ljubezen. Postali smo povezani med seboj, predvsem pa nas je povezovala skrb za stiske svojcev in ostalih ljudi v rodnem kraju.

Vse te prečudovite vrednote, po katerih smo preživljali skupne dneve, bi morale predstavljati tudi naše vsakdanje življenje. Mnogokrat nas težke razmere in boleče izkušnje zavijejo v temo, iz katere velikokrat težko najdemo izhod, nekateri na žalost morda sploh ne. Vrednote postanejo nepomembne in naše življenje se utaplja v žalosti. Ne občutimo ljubezni, duša postaja hladna in okamnena, življenje pa izgublja svoj smisel. Vendar L(l)jubezen še zmeraj čaka na nas. Nikoli nismo sami. Le dovoliti si moramo, da lahko ta L(l)jubezen pristopi do nas in nam pokaže pot iz teme. Kakor sončni žarki smo drug drugemu, da se grejemo v hladnih dneh življenja. Lahko bi rekli, da je Sončna hiša na Senčni poti »Hiša Ljubezni« v težkih trenutkih. Podarja nam ljubezen in omogoča, da tudi sami podarjamo roko prijateljstva drug drugemu. Jezus, ki je ena

sama in prava Ljubezen, je dejal: »Kjer sta namreč dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem sredi med njimi.«

Zaključila bi z mislijo, da je sončna hiša zares sončna. Njena toplina izžareva ljubezen, ki daje vsakemu obiskovalcu novih moči za naprej. Ljudje, ki prihajajo sem, nosijo različna bremena, se spopadajo z razno-terimi skrbmi ter preizkušnjami, od tu pa odhajajo nasmejani, zadovoljni in z nepozabnimi spomini, ki jim dajejo novih moči za naprej. Odhajajo z zavedanjem, da v življenju obstaja L(l)jubezen, ki čaka slehernega posameznika, da jo sprejme v svoje srce.

Hvala za vsak sončni žarek, ki ste ga z ljubeznijo podarili drug drugemu. •

ISKANJE POTI DO BLIŽNJEGA

Jožef Kociper

Po več letih iskanja poti do najšibkejših v murskoso-boški škofiji je g. Škof Peter Štumpf letos januarja presekal začaran krog z oddajo prostorov v sami škofijski zgradbi z namenom vzpostavitve socialnih programov. Od te odločitve naprej je stekla bliskovita akcija animiranja bodočih partnerjev Mestne občine Murska Sobota, Centra za socialno delo Murska Sobota in drugih sodelujočih podpornikov. Dodaten pospešek projektu Lazarjev dom je dal obisk predsednika in generalnega tajnika Škofijske karitas Murska Sobota na Župnijski karitas Ljubljana Štepanja vas. Kako preprosto: odločiti se je treba, in ljudem, ki te zaprosijo za pomoč, le-to tudi ponižno dati. Ljubljanski brezdomci so vedno našli toplo besedo v slovenski Cerkvi, prav tako tudi na župniji Štepanja vas, ko jo je pred četrto stoletja vodil dr. Gabrijel Recek, v podporo pa mu je bil g. Miro Meden. Vse te bogate izkušnje so razblinile še zadnje pomisleke in predsodke o potrebnosti, zmožnosti, poštenosti itd. predsedniku in generalnemu tajniku ŠKMS. Sklep obiska: Vrnemo se s sodelavci ŠKMS.

Po petih mesecih bogatih izkušenj pri pomoči najranjivejšim ljudem v naši družbi smo se v soboto, 11.

10. 2014, zgodaj zjutraj z dvema avtobusoma podali na romanje v Ljubljano. Nekaj po deveti uri smo prispeli na Rakovnik, kjer je g. škof Peter z mehkim srcem obujal spomine na leta župnikovanja. Ob g. škofu smo imeli čast obhajati sveto mašo še s podporo štirih duhovnikov. Sodelavke Župnijske karitas Rakovnik so nas razvajale s slastnim pecivom in drugimi dobrotami.

Naša osrednja postaja je bila v eni od najmlajših ljubljanskih župnij Ljubljana – Štepanja vas, ki je lani slavila Abrahamova leta. Morda pa prav zaradi te svoje mladosti in gibčnosti zna tako lepo prisluhniti najbolj ubogim. Kaj kmalu po ustanovitvi Slovenske karitas so ustanovili Župnijsko karitas in so zaorali na globoko. Trpeči iz bivše Jugoslavije so jih močno solidarizirali tudi z »domačimi« brezdomci, ki so na cerkvenih vratih dobili prijazno besedo in kos kruha, kasneje toplo vodo za umivanje, tuširanje in sveže perilo in obleke. Praske po telesu kot posledica trde asfaltne postelje so jim oskrbeli z nežno gazo in povojem. Še v prvi polovici leta 1997 so dobili prvo prostovoljko zdravnico, ki je bila pripravljena svoje bogate izkušnje deliti in množiti prav pri Karitas. To je bil začetek dela zdravnikov pro bono v Sloveniji. Pet let kasneje so se temu velikemu poslanstvu pridružili še Mestna občina Ljubljana, Skupnost zdravstvenih domov Ljubljana in nekatera druga društva. Najplemenitejše delo Karitas jim je kljub »velikim« partnerjem ostalo v njihovih rokah: topel obrok, umivanje, tuširanje, sveže perilo, čista obleka

in predvsem velika in topla Karitas. Beseda, ki je najboljši zdravnik njihovih ranjenih duš.

Da so v Župnijski karitas Štepanja vas tudi praktiki, smo se prepričali v župnijski dvorani, ko so nas bogato pogostili. Gospa Iva Žnideršič, ki vodi Župnijsko karitas, nas je s sodelavci prepričala, da dobro, predvsem pa z ljubeznijo primejo za kuhalnico.

Zaradi »prevelikega« gostoljubja smo se morali eni do načrtovanih postaj odpovedati. Prav tako so nas prav prisrčno sprejele njihove sosede, Marijine sestre, ki vsakodnevno nahranijo preko trideset brezdomcev.

Zanimiv odgovor smo prejeli na vprašanje naše sodelavke, kaj in koliko pomaga država, ki je za lučaj oddaljena. »Delamo v hiši Božje previdnosti in nam nikoli ni zmanjkalo. To ceni tudi naša država in se s svojimi darovi ne vmešava v naše poslanstvo. V začetku smo veliko darov prejeli iz domačega kraja našega takratnega župnika g. Recka, ko nam je tamkajšnji župnik v Rogaševcih g. Martin Voroš kaj posredoval.«

Na poti domov smo se zaustavili v baziliki Obiskanja Device Marije v Petrovčah. Ob prečudovito zapetih litanijah g. škofa Petra in predsednika ŠKMS Jožeta Hozjana smo se zahvalili Bogu za »en posebno duhovno bogat dan v mojem življenju«, kot mi je zaupala nad vse srečna gospa.

Bug plati vsem romarjem in našim gostiteljem! •

ново mesto

PROJEKT AMBULANTE PRO BONO V KOČEVJU

Jernej Kalan

Podjetniški inkubator Kočevje, Škofijska karitas Novo mesto, Zdravstveni dom Kočevje in Združenje Slovenski forum socialnega podjetništva so na podlagi javnega razpisa Programa Norveškega finančnega mehanizma 2009–2014 za področje »preseganje razlik v zdravju med skupinami uporabnikov na področju zdravstvenega in socialnega sistema« nastopili s skupnim projektom: »Ambulanta PRO-BONO, medregijsko stičišče Kočevje«.

V mesecu decembru 2013 je bil s strani Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT) objavljen javni razpis za dodelitev nepovratnih sredstev v okviru Programa Norveškega finančnega mehanizma 2009–2014. Podjetniški Inkubator Kočevje je v partnerskem sodelovanju s Škofijsko karitas Novo mesto, Forumom socialnega podjetništva RS in ZD Kočevje pričel s projektним delom na ideji za vzpostavitev brezplačne ambulante, namenjene osebam brez zdravstvenega zavarovanja. V okviru omenje-

nega je projektna medregijska ekipa pripravila vsebino projekta z naslovom: »Ambulanta PRO-BONO, medregijsko stičišče Kočevje«, s posvetovalnico, zagovorništvo, usposabljanjem in informiranjem, ki nudi celostno strokovno obravnavo in pomoč osebam brez osnovnega oz. dodatnega zavarovanja. Projekt je bil uspešno dokončan, prijava pa v predpisanem roku vložena na MGRT. Projektni tim optimistično pričakuje pozitiven odgovor na projektno vsebino, ki je predmet prijave na javnem razpisu s 95% sofinanciranjem projekta v okviru Programa Norveškega mehanizma 2009–2014. V začetku meseca avgusta smo s strani MGRT-ja prejeli poziv za dopolnitev vloge, na katerega smo se nemudoma odzvali in posredovali zahtevane dokumente.

V predpripravi izvedbe, da bi vsebina čim boljše in čim hitreje zaživela v praksi, potekajo številne aktivnosti: pogovori za zagotovitev ustreznih delovnih prostorov, širši strokovni institucionalni dialog, medregijska partnerska delovna srečanja in priprave za izvedbo širše strokovne konference. Projekt je bil v mesecu marcu 2014 v Ljubljani predstavljen na mednarodni bilateralni konferenci »Socialnopodjetniška iniciativa 2020 SI-UK slovensko-britanske perspektive« in nato na Skupščini Foruma socialnega podjetništva RS v Mariboru, kjer je bila vsebina prepoznana kot prioriteta za uvrstitev v združenje manifesta 2014. V mesecu aprilu 2014 pa se je na posvetu v Državnem svetu projektna delovna skupina srečala s predsednikom Državnega sveta g. Mitjo Bervarjem in varuhinjo človekovih pravic go. Vlasto Nussdorfer. Voden dialog je privedel do zaključka, da je treba sklicati širšo strokovno srečanje, v katero bodo vključene tudi osebe, ki jim je vsebina projekta namenjena. Ambulanta naj bi v začetku delovanja poleg občine Kočevje pokrivala tudi občini Kostel in Osilnica, vsekakor pa bodo dobrodošli vsi, ki bodo potrebovali pomoč. •

Župnijska karitas Črnomelj organizira 6. dobrodelni koncert z naslovom »Podajmo si roko upanja«, ki bo v petek, 7. novembra 2014, ob 19.30 v Kulturnem domu Črnomelj.

Zbrana sredstva, pridobljena na koncertu, bodo namenili za pomoč družinam z več otroki pri plačevanju dijaških in študentskih domov, za dokup hrane in higienskih potrebščin, za pomoč pri plačilu prispevka za letovanje družin in posameznih otrok ter za dokup invalidskih pripomočkov za nego na domu. Prisrčno vabljeni!

IZVEDBA RAZVOJNIH PROJEKTOV V SRBIJI IN BIH

Jana Lampe

Na Slovenski karitas smo v juliju 2014 začeli z izvedbo 3-letnih projektov mednarodnega razvojnega sodelovanja, enega v Srbiji ter enega v Bosni in Hercegovini, ki ju v letih 2014 do 2016 sofinancira Ministrstvo za zunanje zadeve RS, vsakega v vrednosti 80.000 EUR.

Projekt pod naslovom **»Krepitev okoljske in družbene zavesti med mladimi v krajih J, Z in V regije Centralne Srbije«** se bo izvajal v partnerskem sodelovanju s Caritas Beogradske nadbiskupije v Srbiji, kjer se zaradi povečane stopnje industrije in urbanizacije ter nizke stopnje okoljske zavesti soočajo z vse bolj onesnaženimi vodnimi viri, na splošno pa se družba v Srbiji sooča s problemom upadajočega družbenega delovanja državljanov. Glavni namen projekta je ozavestiti učence OŠ in dijake SŠ v krajih Z, V in J Centralne Srbije o pomenu varovanja okolja s poudarkom na trajnostnem upravljanju z vodnimi viri ter jih pripraviti na aktivno državljansko vlogo in jih spodbuditi k prostovoljstvu s pomočjo dodatno usposobljenih učiteljev in pripravljenih gradiv. Za dosego ciljev bodo v okviru projekta pripravljena gradiva in izvedena usposabljanja za učitelje, s pomočjo teh pa delavnice ozaveščanja o ekologiji in prostovoljski projekti po OŠ in SŠ v krajih J, Z in V regije Centralne Srbije. S projektnimi vsebinami želimo skupaj doseči 27.000 mladih ter 350 učiteljev v Srbiji.

Projekt pod naslovom **»Psihosocialna pomoč otrokom in opolnomočenje žensk v Bosni in Hercegovini«** se bo v BiH izvajal v partnerskem sodelovanju s Caritas Biskupske konferencije Bosne in Hercegovine. Nastal je na podlagi lokalnih potreb prebivalstva v BiH, kjer je zaradi številnih geopolitičnih in etičnih sprememb ter šibkega gospodarstva v zadnjih letih stopnja brezposelnosti visoka in tretjina ljudi živi pod pragom revščine, ob tem so še posebej prizadete ženske in otroci. Glavni namen projekta je v BiH pomagati ranljivim skupinam otrok, soočati se z različnimi psihosocialnimi motnjami in razvijati njihove talente ter opolnomočiti ženske, da se bodo znale soočati z različnimi stiskami in jih znale preprečevati, jih naučiti novih spretnosti in jim pomagati pri iskanju zaposlitve. Da bi dosegli te cilje, bodo v okviru projekta preko koordinacije

nacionalne Karitas v BiH in s pomočjo dodatno strokovno usposobljenega kadra in prostovoljcev Škofijskih karitas v Sarajevu, Banjaluki in v Mostarju na mesečni ravni potekale delavnice za otroke in delavnice za ženske, vsakodnevna individualna svetovanja in mesečne skupinske terapije. Preko projekta želimo pomagati vsaj 840 otrokom in opolnomočiti vsaj toliko žensk na lokalnih območjih v BiH, kjer se bo projekt izvajal.

V času od 16. do 18. septembra 2014 je v okviru projekta v BiH v Sarajevu potekalo prvo koordinacijsko srečanje in izobraževanje za kader lokalne Karitas, ki se ga je udeležila tudi predstavnica Slovenke karitas. Skupaj so obiskali tudi veleposlanika RS v BiH mag. Iztoka Grmeka in mu predstavili projekt. •

Besedilo članka ne predstavlja uradnega stališča Vlade Republike Slovenije.

Foto: Jana Lampe

15. oktobra 2014 je v Zavodu sv. Ignacija v Ljubljani potekalo že četrto tradicionalno srečanje družine darovalcev, ki preko akcije Z delom do dostojnega življenja podpirajo revne družine v Afriki. Srečanje smo obogatili s sveto mašo in pričevanjem misijonarke s. Anke Burger, ki je z nami podelila svoje izkušnje dela na misijonu in povedala, kakšno je vsakdanje življenje ljudi v Afriki. •

Foto: Jana Lampe

19. septembra 2014 smo v sklopu izvedbe koordinacijskega srečanja obiskali družine v Doboju in Maglaju, katerih domovi so bili ob poplavih zelo poškodovani in ki jim Slovenska karitas pri obnovi pomaga z večjo vsoto denarja. •

*»... mi mirno plavala bi moja barka Karitas«
Romanje sodelavcev ŠK Ljubljana
na Brezje in blejski otok*

*»Noro tale papež...«
Na trgu sv. Petra v Rimu
ob romanju
sodelavcev Karitas v Rim*

*"Za Karitas..."
Ob zvonu želja
na blejskem otoku*

*»Kljub štirim rekam (Piazza Navone)
nas ni poplavilo in ostajamo suhi...«
Romanje sodelavcev Karitas v Rim.*

*»Dobro smo držali vreme pokonci in nosili sonce našim
otrokom, ne uniči nas nobeno neurje.«
Zaključni piknik animatorjev Počitnic Biserov*

QR koda za dostop do
Žarka dobrote na internetni
strani preko sodobnih
spletnih bralnikov.

Vizija Slovenske karitas:

Karitas

- ljubeča skrb Cerkve za ljudi v stiski.
Glas revnih v družbi.
V službi človekovega dostojanstva.

ISSN 1581-5528

9 771581 552004